

d.d.

St. prp. nr. 77.

(1915)

Om anskaffelse av nye kjeler til kanonbaaten „Tyr“.

Forsvarsdepartementets indstilling av 10de april 1915, som er bifaldt
ved kongelig resolution av samme dag.

(Foredraget av statsraad Holtfodt).

Kanonbaaten «Tyr»s kjeler blev indsat i 1888, da fartøiet var nyt, og blev uttat og efterset i januar 1897.

Ved kjelebesigtelse 16de december 1912 blev kjelene foreslaat paany uttat for eftersyn og reparation.

Efter nærmere forslag derom fra 1ste Sjømilitære Distriktskommando blev der av Forsvarsdepartementet i budgetforslaget for indeværende termin, under kap. 4 tit. 3 Specielt vedlikehold av krigsfartøiene, medtatt det fornødne beløp kr. 12 700,00 til dette arbeide og bevilgning blev git overensstemmende med forslaget.

I anledning av den ekstraordinære utrustning har dette arbeide imidlertid endnu ikke kunnet iverksættes.

I slutten av februar iaar viste kjelerne paa «Tyr» saadanne mangler, at fartøiet blev sendt til Horten for at kjelerne kunde bli nærmere undersøkt ved Marinens Hovedverft.

Kjelene blev saa den 12te og 15de mars undersøkt av en kommission, som i sin rapport bl. a. uttalte:

«1) Kjelene kan ikke benyttes i sin nuværende tilstand.

2) De er saa gjennemgaaende daarlig at der ikke kan bli tale om nogen reparation, som kan gjøre dem brukbare for længere tid. Nye kjeler bør derfor anskaffes til fartøiet.

3) For at gjøre kjelene midlertidig brukbare foreslaaes at der paa dem begge anbringes en utvendig lap over tæringerne ved utblaesningskranelne fæstet med skruer og pakket paa skalplaten med kjelecement eller sortkit.

Samtidig foreslaaes det tillatte damptryk nedsat fra 6,5 til 5 kg. pr. cm.², hvilket oplyses at være tilstrækkelig for oppumpning av fartøiets torpedoer.

De nævnte lækasjer ansees ikke at være forbundet med nogen risiko. Det kan vel ogsaa være tvilsomt om de paasatte lapper vil bli absolut tætte.

Kjelene bør efter den foreslaede reparation ikke tillates benyttet i mere end 6 maaned er uten at underkastes en fornyet grundig undersøkelse.»

Om anskaffelse av nye kjeler til kanonbaaten «Tyr».

Den av kommissionen foreslaatte reparation blev utført og fartøiet er etter sat i tjeneste.

I den skrivelse, hvormed Hovedverftet oversendte kjelekommissionens rapport til 1ste Sjømilitære Distriktskommando uttalte det:

«Da det allerede ved den nu foretagne besigtigelse viser sig at kjelene maa fornyses, maa den givne bevilgning forhøies til kr. 46 000,00 for anskaffelse av nye kjeler. Endel av det forhøiede beløp vil antagelig maatte staa til disposition allerede i indeværende termin, saafremt «Tyr» avgives til verftet om 2 à 3 maaneder for uttagniag av gamle kjeler og reparation av kjeleunderlag og indre bund, saa baaten kan være klar til indsætning av de nye kjeler, naar disse blir færdige.

Verftet vil foreslaa, at de nye kjeler i likhet med «Gor»s bygges ved privat verksted og man tillater sig at anmode om at bemyndigelse gives til at indhente anbud paa de nye kjeler».

Omkostningene med anskaffelsen og indsætningen av kjelene er, som det sees, av verftet opgit til kr. 46 000,00. Med de til disposition staaende kr. 12 700,00 skulde der saaledes tiltrænges yderligere ca. kr. 33 000,00 til nævnte øiemed.

I den tid som er hengaat fra undersøkelsen av kjelene vinteren 1912 til den fornyede undersøkelse vaaren 1915 har det altsaa vist sig at kjelene er blit saa skrøpelige, at det ikke vil være hensigtssvarende eller forsvarlig at bli staaende ved en reparation som oprindelig tænkt, men at kjelene bør fornyses. Selv om man indskrænker sig til en reparation av kjelene i forbindelse med optagning av samme,

vil man ikke kunne gjøre regning paa, at disse kjeler kan benyttes i nogen længere tid fremover; det saa nemlig erindres, at de allerede er 26 & 27 år gamle og at den senere tids stadige bruk av fartøiet har slitt forholdsvis meget paa dem. Det vil derfor ikke være god økonomi at foreta en omfattende og kostbar reparation av disse gamle kjeler, naar de er saa medtat som det viser sig at være tilfældet.

Kommanderende Admiral, som har hat sig saken forelagt, anbefaler paa det kraftigste, at nye kjeler snarest blir anskaffet. «Tyr» saavelsom de andre ældre 2den klasses kanonbaater anvendes nu som mineutlæggere, de eneste fartøier Marinen for tiden disponerer over til dette bruk. Det er da absolut nødvendig at der holdes kjeler klar til utbytning av ældre kjeler som er fundet at være kasable, saaledes at den tid vedkommende fartøi maa ligge i ubrukbar stand paa grund av kjeleskiftning indskrænkes til det mindst mulige.

Forsvarsdepartementet vil derfor anbefale at der straks træffes forføining til anskaffelse og installation av nye kjeler til «Tyr».

I henhold til foranstaende

indstilles:

At Deres Majestæt vil bifalde og underskrive vedlagte utkast til proposition til Stortinget om bevilgning av kr. 33 000,00 for i forbindelse med en for indeværende termin given bevilgning paa kr. 12 700,00 til eftersyn av kanonbaaten «Tyr»s kjeler at anvendes til anskaffelse av nye kjeler til nævnte fartøi.

Om anskaffelse av nye kjeler til kanonbaaten «Tyr»,

Hans Majestæt Kongens proposition til Stortinget om bevilgning til anskaffelse
av nye kjeler til kanonbaaten «Tyr».

Vi Haakon, Norges Konge,

gjør vitterlig:

Stortinget indbydes til at fatte saadan

beslutning:

For terminen 1ste juli 1915—30te juni 1916 bevilges under hovedpost XI B, kap. 4 tit. 3 kr. 33 000,00 som tillæg til den for terminen 1ste juli 1914—30te juni 1915 under tilsvarende post givne bevilgning til anskaffelse av nye kjeler til kanonbaaten «Tyr».

Forsvarsdepartementets indstilling i saken vedlægges i avtryk.

Git paa Kristiania slot den 10de april 1915.

Under Vor haand og rikets segl

Haakon.
(L. S.)

I statsministerens fravær
I h l e n.

Hesselberg.

St. prp. nr. 114. (1915)

Om ekstraordinære bevilgninger til sjøforsvaret for budgetterminen 1915—16.

**Forsvarsdepartementets indstilling av 11te juni 1915, som er bifaldt
ved kongelig resolution av samme dag.**

(Foredraget av statsraad Holtfod t).

I st. prp. nr. 67 — 1915 om ekstraordinære bevilgninger til forsvaret har departementet fremsat forslag om følgende forsvarsforanstaltninger:

Titel 1.	Fremskutte befæstninger i Kristiania-fjorden, Tønsbergdistriktet og Hvaler-distriktet med tilstøtende landfronter m. v.	kr. 8 200 000,00
» 2.	Tønsbergfjordens flaatestation	170 000,00
» 3.	Kristiansands flaatestation	215 000,00
» 4.	Trondhjems flaatestation	590 000,00
» 5.	Ramsund flaatestation	670 000,00
» 6.	Hjemmefabrikation av torpedoer	300 000,00
Tilsammen		kr. 10 145 000,00

I en skrivelse av 8de mai d. a. har departementet anmodet Stortingets Militærkomite

om indtil videre at utsætte behandlingen av ovennævnte titel 5, Ramsund flaatestation, da man efter propositionens avgivelse hadde mot-tat en nærmere redegjørelse fra departementets konsulent ved anlæggene i Ramsund angaaende nødvendige bevilgninger i tillæg til de tidligere i 1912 og 1914 bevilgede beløp, hvorhos man fra havnedirektøren hadde mottat fornyede beregninger over de med utdypningen av Ramsund forbundne omkostninger.

Under henvisning til hvad der er anført i st. prp. nr. 67 — 1915, s. 1—2 vil departementet nedenfor behandle spørsmålene om bevilgning til Ramsund flaatestation, til fartøismateriel for Marinen av typer som kan skaffes, eller hvis bygning kan paabegyndes og til minemateriel for systematisk gjennemført mineforsvar i de strategisk viktigste avsnit paa vor kyst, hvor permanente mineforsvar ikke kan komme til anvendelse.